

Makoldi Sándor munkássága, életműve

Ajánlás a Debreceni Értéktárba

Hagyománytisztelet, magyarságtudat, szerves művészet -- Makoldi Sándor *festőművész, pedagógus, néprajzkutató* munkásságának kulcsszavai. Munkálkodásának e három területe egymástól nem választható szét.

Néprajzusként a tárgyi (szuszékok, székely kapuk, alföldi szarukésztségek) és a szellemi (mese) népi kultúrát, elsősorban mára elfeledett jelrendszerét kutatta. A pusztulástól mentve gyűjtötte is ezeket. De a népművészet sokkal többet jelentett a számára tudományos szakterületnél. A gyökereket, az emberi létezéshez szükséges éltető közeget. Annak a szerves műveltségnek a megnyilatkozását, melyben magyar létünk gyökerezik.

Ez a világlátás képezi alapját *pedagógiai és művészi munkásságának*. A népzeneben gyökerező magyar zenei anyanyelv megteremtését célzó bartóki-kodályi utat példának tekintve, a magyar népművészetből eredő magyar vizuális nyelv fölmutatására törekedett. Festészetében ő maga ennek művelője volt. A kortárs művészetben egyedülként beszélt anyanyelvi szinten az őseinktől örökölt, a népművészet által áthagyományozódott jelrendszert, képirást.

Művészi munkásságát Debrecen városa számos díjjal ismerte el: Főnix-díj (1998, 2005, 2015), Debreceni tavaszi Tárlat Fődíja (2011), Pro Urbe-díj (2015), Debrecen Kultúrájáért-díj (2015), Önkormányzati díj (2017). 2010-ben országos elismerésként Magyar Művészetért-díjban részesült.

Két otthonában, Debrecen és Tokaj városában létrehozott életműve hatalmas, egy terület eredményei is bőséggel lefednék egy teljes életutat.

Számtalan tudományos néprajzi közlemény, könyvek és a Tokaji Városi Múzeumban kiállított – az országban egyedülálló -- néprajzi gyűjtemény; a Debreceni Református Tanítóképzőben főiskolai docensként eltöltött sokévnnyi oktatói tevékenységének eredményeképpen tanítványok sokasága, akik a mai napig élnek tanításaiból; óriási festői életmű és a vókonya-pusztai Pásztorszentély, a magyar szerves műveltség megvalósult összművészeti példája.

Makoldi Sándor egyszemélyes intézményként volt a magyar műveltség apostola. Magyar szemmel szemlélte a világot és nagyon széles horizont tárult elé, melybe belefért úgy a szibériai sámándobok jelrendszere, mint a példának tekintett, Csontváry Kosztka Tivadar művészete. Festészete integráns része a magyar szerves művészetnek. Annak értelmezője, művelőjeként továbbörökítője.

A Makoldi-életpálya jóval túlnő önmagán, a lehetséges utat mutatja meg magyarként történő fennmaradásunkhoz.

Debrecen, 2018. Pütkösd

dr. Nagy Márta

a művészettörténeti tudomány kandidátusa,
habilitált egyetemi docens

(Szervezeti tagság: Magyar Régészeti és Művészettörténeti Társulat, Szent István Társulat, Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete; Szerkesztőbizottsági tagság (*Museikon* – Gyulaféhevár, *Series Byzantina* – Varsó, *Niš and Byzantium* – Nis, Szerbia)